

NS wandeling Friese IJsselmeerdijk

In de loop van de jaren zijn er NS-wandeltochten bijgekomen, maar ook (geruisloos) verdwenen. Een regelmaat die niet altijd afgedwongen werd door de asfaltering van het landschap. De afgedankte wandelingen zijn vaak nog prima te lopen. Ze hebben dan ook een plek gevonden op Wandelzoekpagina.

De routebeschrijving is niet altijd meer kloppend: de markering wordt niet meer onderhouden en herkenbare punten zijn wellicht verdwenen. Ook de informatie over bus en trein, openingstijden van horeca en adressen van organisaties kloppen wellicht niet meer. De beschrijving is namelijk letterlijk overgenomen.

Wandelzoekpagina, Wandelnet noch NS zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de routebeschrijving.

Veel wandelplezier.

Inleiding

In samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen heeft de Stichting Lange-Afstand-Wandelpaden (LAW) een serie wandeltochten van station naar station samengesteld. Deze Rail Idee Wandeltochten volgen een gedeelte van een Lang-Afstand-Wandelpaden (LAW). Op de route 'Friese IJsselmeerdijk' volgt u een deel van de LAW het 'Friese Kustpad' (Stavoren-Lauwersoog, FLAL). De wandeling begint bij station Stavoren en is tot station Hindeloopen ongeveer 11 km. U kunt uw tocht verlengen tot 16,5 km door de LAW te vervolgen tot Workum, waar u eveneens op de trein kunt stappen. De route gaat grote delen over de IJsselmeerdijk (de oude Zuiderzeedijk), waar al gauw een stevige wind waait. Onderweg zult u over een flink aantal hekjes moeten klimmen. Ook wordt het gras op de dijk lang niet overal gemaaid of begraasd en kan het soms modderig zijn. Kortom, een tocht voor de sportieve wandelaar met stevige wandelschoenen! Omdat op de meeste stukken van de dijk schapen worden geweid, is de route verboden voor honden! U loopt over het terrein van particulieren. Denk er aan de hekken te sluiten en verstoor of voer het vee niet. Laat geen afval achter!

Treinreis terug

Volgens de dienstregeling 1996-1997 vertrekt vanaf station Hindeloopen ieder uur een trein richting Leeuwarden om '23 en richting Stavoren om '01. Vanaf station Workum vertrekt dezelfde trein naar Leeuwarden om '28 en naar Stavoren om '56. Bel voor meer informatie OV Reisinformatie, 0900 9292 (50 ct/min). Voor inlichtingen over vertrek- en aankomsttijden van de boot Enkhuizen-Stavoren kunt u rederij NACO bellen, 020-6262466.

Algemene informatie

In Stavoren vindt u enkele café-restaurants aan de haven. Verder komt de route na 8 km langs een badpaviljoen en na 9 km langs diverse horecagelegenheden in Hindeloopen. Ook op de markt in Workum kunt u op verschillende plaatsen terecht.

Routebeschrijving

De beschrijving van de route is in kleinere stukken opgedeeld. Deze stukjes worden met wit-rode blokjes aangegeven. Tussen de routebeschrijving door vindt u extra informatie over bezienswaardigheden, natuur en landschap en soms openbaar vervoer en horeca. Deze informatie is cursief gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers in de tekst vindt u terug op het kaartje.

Markering van de route

De route is wit-rood gemarkeerd met verfstrepen en stickers. U treft de markeringen (9 x 7 cm) aan op hekwerken, verkeersborden, (markeer)paaltjes. Op de dijk is slechts spaarzaam gemarkeerd. Er is met name op die punten gemarkeerd waar twijfel over de juiste route zou kunnen ontstaan. Waar routebeschrijving en markering verschillen, blijft u zoveel mogelijk de markering volgen. Veranderingen in het terrein worden op deze manier ondervangen.

De markering is op de volgende wijze aangebracht:

De route

Verkeerde richting

Er volgt een richtingsverandering

De markering van de route wordt onderhouden door vrijwilligers van de FLAF (Friese Lange Afstand Lopers).

Beschrijving van de wandeltocht

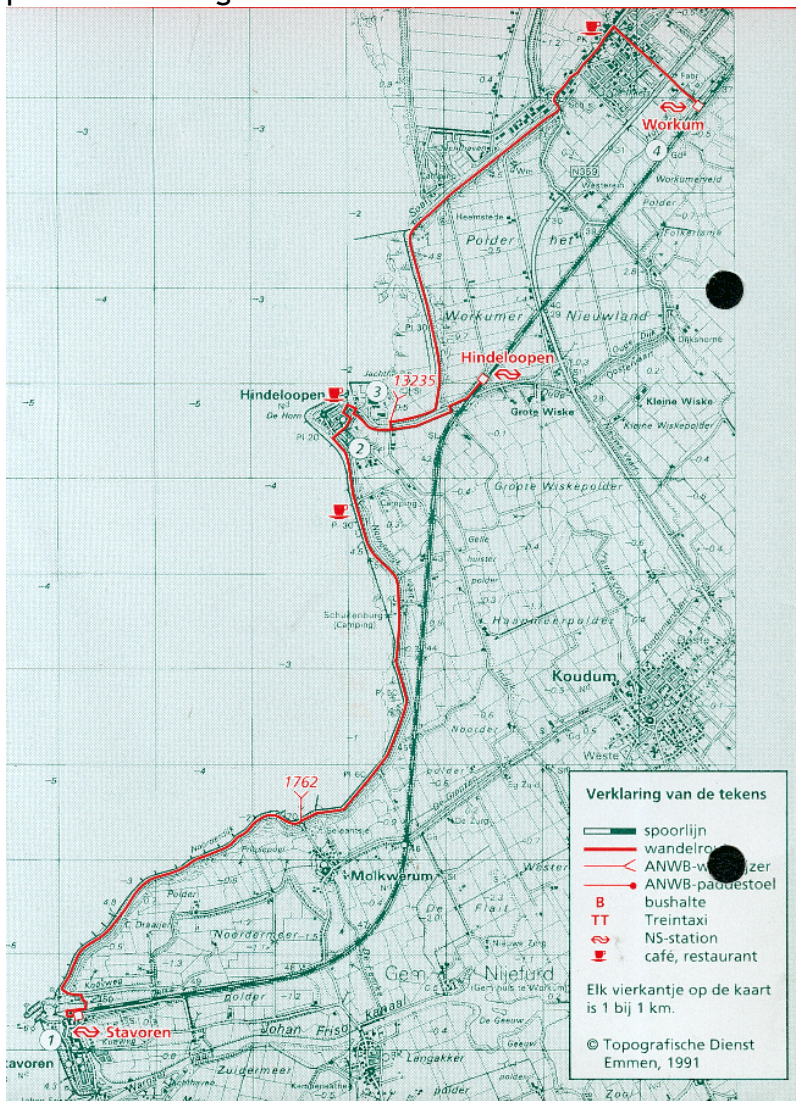
Vanaf de uitgang van het NS-station gaat u rechtsaf. Bij Y-127-3 richting Molkwerum. U komt uit bij de haven en gaat rechtsaf, langs het water. Doorlopen tot het eind van de haven en dan linksaf. Op de klinkerweg/fietspad links aanhouden en deze weg tot het eind volgen. Hier linksaf (bij Y-18381), klinkerweg volgen. Aan het einde hiervan door een klaphekje. Nu rechtsaf het fietspad op óf de trap op en bovenop de dijk rechtsaf (voor een fraai uitzicht).

(1) Bij de oude sluisbrug staat het standbeeld van het Vrouwtje van Stavoren, naar de gelijknamige legende. Vermoegend als zij was, verzocht zij een kapitein het beste te brengen wat er rond de Oostzee te krijgen was. Toen hij met een schip vol tarwe terugkwam, gelastte zij hem deze, in haar ogen minderwaardige, lading overboord te gooien. Gewaarschuwd dat dit haar ongeluk zou brengen, wierp zij haar ring in zee en riep dat nog eerder de ring uit zee zou terugkeren. Uiteraard kwam de ring terug, in een vis, en haar hoogmoed werd gestraft. Vanaf dat moment ging het mis met haar.

Over de sluisbrug ligt lunchroom/bakkerij 'Het Wapen van Stavoren' (speciale elfstedenkoeken; dagelijks geopend) en hotel 'De Vrouwe van Stavoren' (geopend dagelijks van Pasen tot de herfstvakantie).

Na 3 km lopen komen de dijk en het fietspad weer bij elkaar. Over de dijk doorlopen tot Y-1762 (Seleantsje). Van 't Seleantsje de dijk 5,2 km blijven volgen. U passeert daarbij achtereenvolgens een vogelkijkhut, camping Schuilenberg en badpaviljoen Hindeloopen ('s winters gesloten). Aan het begin van Hindeloopen vlak na Skipshelling Blom, de dijk afdalen via een trap.

(2) Hindeloopen ligt op een landtong in het IJsselmeer en is een sfeervol stadje met smalle grachten en houten bruggetjes. Vroeger was het een rijke handels- en havenstad. Uit deze periode zijn nog de 'kapiteinshuizen' te vinden langs de Nieuwstad en de Buren. Achter sommige woningen aan de Nieuwstad ziet u ook kleine huisjes. In deze zogenaamde 'likhuizen' woonden vroeger de zeemannsvrouwen en de kinderen wanneer de heer des huizes op zee voer. Dat bespaarde hen in die periode de zorg voor het huishouden van de hoofd-woning.

Rechtdoor de straat Nieuwe Weide ingaan. Langs het voormalige raadhuis van Hindeloopen, en een brug overgaan. De straat heet nu Nieuwstad. Tegenover huisnummer 22 gaat u linksaf, een steeg in (Achtvoetsteeg). Doorlopen tot het water. Hier rechtsaf, en even verder over de

eerstvolgende brug linksaf. Rechts van u heeft u een blik op de sluis met het torentje van Hindeloopen. Na de brug de eerste straat rechtsaf, Kalverstraat. Deze komt uit op een klinkerweg langs de haven. Rechtsaf, de ophaalbrug over. Vlak na de brug ligt rechts de Leugenbank.

(3) De leugenbank, een overdekt hokje met bank, was vroeger de visafslag. Hier vertelden oude mannen elkaar sterke verhalen over avonturen op zee. Ook nu is de leugenbank een ontmoetingsplaats voor ouderen in het dorp. Boven het afdak is het beroemde tafereel over de wonderbare visvangst op de gevel aangebracht. Links van de ophaalbrug ligt aan de haven café-restaurant 'De Hinde' (gehele jaar geopend, maar in de winter op woensdag en donderdag gesloten).

De klinkerweg volgen tot het laatste huis van Hindeloopen ('t Oost). Direct hierna gaat u rechtsaf, een tegelpad naar een hoge brug. Deze overgaan en aan de andere kant linksaf, een klinkerweg. De klinkerweg kruist na 400 meter een asfaltweg, de Suderseeweg (Als u de korte route naar station Hindeloopen kiest, dan gaat u op dit punt rechtdoor. U volgt de weg tot het einde, gaat linksaf de brug over en direct daarna rechtsaf). Ga hier linksaf de brug over om een verkeersweg over te steken, naar Y-13235. Via een trapje een hekje over, en de dijk op. Boven op de dijk rechtsaf, parallel aan de verkeersweg. Na 600 meter, vlak voor een wit huis, buigt de dijk naar links. U blijft de dijk nu 4 km volgen. Eerst tussen gras- en rietlanden, en na een oud lichtbaken, met zicht op IJsselmeer en jachthavens. Doorlopen tot u niet verder meer kunt, vlak voor het sluisje van Workum. Hier links de dijk afdalen, en via een trapje loopt u naar een vlonder die onderaan de dijk ligt. Volg de vlonder tot vlak voor de sluis. Via een hek en een trapje omhoog en linksaf over de sluisbrug. Vlak voor restaurant Séburch rechtsaf Workum binnenlopen. Na 1 km staat u op de Merk (Markt). Aan de Merk is dagelijks een van de horecagelegenheden geopend.

(4) Workum is een aardewerkcentrum waar het oude Friese aardewerk met ringeloor nog met de hand wordt gedraaid. Ook zijn er vele fraaie gevels bewaard gebleven. Bezienswaardig zijn de St. Geertrudiskerk, de Waag, de oudheidskamer 'Workums Erfskip', het stadhuis en het Jopie Huisman-museum. Meer informatie kunt u krijgen bij de VVV, gevestigd in de Waag. Het is leuk om nog even bij de ABN-bank op de 'Merk' linksaf te gaan, een smal steegje (Tillefonne) in. U bent hier getuige van een abrupte overgang van stad naar land. De LAW gaat over dit pad verder in noordelijke richting.

Op de Merk, na de kerk de tweede weg rechtsaf de Begine in. U passeert een brug. De Begine wordt later Spoardyk. U loopt de stad uit en passeert links het bejaardenhuis 'Nij Mariënacker' en het sportcomplex 'Rolpael'. Loop door het tunneltje onder de verkeersweg rechtdoor langs de zuivelfabriek naar het station van Workum.

Meer informatie?

Op deze wandeling maakt u kennis met een stukje Lange-Afstand-Wandelpaden (LAW). In ons land zijn circa dertig LAW's, in lengte variërend van 80 tot 400 km,

beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door de Stichting Lange-Afstand-Wandelpaden. Binnen deze stichting werken acht organisaties samen.

Wilt u meer informatie over LAW's of heeft u opmerkingen over deze wandeltocht, schrijf dan naar: Stichting LAW, Postbus 846, 3800 AV Amersfoort.

Rail Idee Wandeltochten

De serie Rail Idee wandeltochten bestaat uit ruim 45 wandelingen verspreid over heel Nederland, waaronder ook een aantal tweedaagse tochten. In de onderstaande lijst wordt een aantal wandelingen in het noorden van het land genoemd, wijzigingen voorbehouden. Meer informatie over deze en andere wandelingen vindt u in 'Er-op-uit!', te koop aan het loket.

Eendaagse wandeltochten	beginstation	afstand
Wezepsche Heide	Zwolle	11 of 16 km
Tjamsweer	Loppersum	15 km
Houtmars	Ommen	15 km
Tweedaagse wandeltochten	beginstation	Afstand
Dwingelderveld	Hoogeveen	11 + 20 km
Gaasterland	Heerenveen	15 + 17 km
De Wiedenroute	Steenwijk	15 + 16 km

Uitgave januari 1997